

TK: tymczasowo aresztowany może dzwonić do obrońcy

Trybunał Konstytucyjny orzekł, że zakaz korzystania z aparatu telefonicznego przez tymczasowo aresztowanego, obejmujący również porozumiewanie się z obrońcą, jest niezgodny w Konstytucję. Wyrok zapadł 25 listopada 2014 r. W tej sprawie stanowisko zajmowała też Naczelna Rada Adwokacka.

Z wnioskiem o zbadanie zgodności art. 217c ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy w zakresie, w jakim przepis ten wyłącza możliwość telefonicznego porozumiewania się tymczasowo aresztowanego z obrońcą, z art. 42 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji - zwrócił się do Trybunału Konstytucyjnego Rzecznik Praw Obywatelskich 15 listopada 2013 r. Trybunał orzekł 25 listopada 2014 r. niezgodność.

Przypomnijmy, że w piśmie z 18 listopada 2014 r. stanowisko w imieniu Naczelnej Rady Adwokackiej zajął jej prezes, adw. Andrzej Zwara. Jego zdaniem art. 217c k.k.w. w zakresie, w jakim wyłącza możliwość telefonicznego porozumiewania się tymczasowo aresztowanego z obrońcą, jest niezgodny z art. 42 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji.

Prezes NRA przyznał, że istnieje jednolita i w pełni utrwalona praktyka stosowania art. 217c k.k.w. Skutkuje ona odmową telefonicznego kontaktu oskarżonego z obrońcą. Prezes NRA stwierdził także – przywoławszy obszernie kontekst prawno-porównawczy – że prawo aresztowanego do kontaktu z obrońcą jest warunkiem skutecznej realizacji prawa do obrony, a przez to również warunkiem rzetelnego procesu karnego. Kwestionowany art. 217c k.k.w. jest podstawą bezwzględnego zakazu telefonicznego kontaktu aresztowanego ze swoim adwokatem przez cały czas trwania postępowania karnego. Zakaz ten obowiązuje niezależnie od istnienia obaw, że kontakt ten zostanie wykorzystany w celach niezgodnych z przeznaczeniem. Nie ma przy tym możliwości złożenia do sądu penitencjarnego zażalenia na odmowę takiego kontaktu. Zdaniem Prezesa NRA świadczy to o tym, że ustawodawca naruszył zasadę proporcjonalności ograniczenia konstytucyjnego prawa do obrony.

W ocenie Prezesa NRA niekonstytucyjności art. 217c k.k.w. nie można usunąć w drodze wykładni. Wyrok Trybunału, określający zgodny z Konstytucją sposób rozumienia kwestionowanego przepisu, może okazać się niewystarczający do zmiany obecnej praktyki jego stosowania. Konieczne jest zatem wyeliminowanie art. 217c k.k.w. z systemu prawa z powodu niezgodności tego przepisu z art. 42 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji.

Naczelna Rada Adwokacka dostrzega potrzebę zróżnicowania przesłanek odmowy udzielenia zgody na telefoniczny kontakt tymczasowo aresztowanego w zależności od rozmówcy. W wypadku obrońcy przesłanki odmowy powinny być uregulowane bardziej rygorystycznie niż w wypadku innych osób. Konieczne jest także uszczegółowienie takich przesłanek oraz ich zawężenie do okoliczności, w których istnieje uzasadniona obawa, że korzystanie z aparatu telefonicznego może być wykorzystane w celu bezprawnego utrudnienia postępowania karnego lub do popełnienia przestępstwa. Zdaniem NRA kontakty oskarżonego z obrońcą są kwestią, która powinna zostać uregulowana na poziomie ustawowym.

[\(czytaj wyrok i uzasadnienie\)](#)

